

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2025–2026

Limba și literatura rromani maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

O JEKHTO SUBIJËKTO

(30 pùnkture)

1. O sënso/ o xatãripen e alavesqo „mekhel” andar o dino tøksto si: „a abandona”. **2 pùnkture**
2. b **2 pùnkture**
3. c **2 pùnkture**
4. - vaş o xramosaripen e titulosqo andar o tøksto: I tradicia thaj i edukacia **2 pùnkture**
- vaş o laço ćacãripen e amboldipnasqo **2 pùnkture**
5. Dela pes po 1 pùnkto vaş o laço alosaripen svakone enuncosqo. **6 x 1 pùnkto = 6 pùnkture**

O enùnco	Si ćaces	Na si ćaces
a. E dada save avile k-i škòla trebalas te vakãren palal penqi profësia.	X	
b. O dad thaj o pàpus le Florinosqe kerenas kaştutne bută.	X	
c. E ʒene andar e Mariaqi famìlia si başavne.	X	
d. O tikno phral e Mariaqo si siklãrno.		X
e. E Jonelosqi famìlia si andar e kíkavãrenqo nãmo.	X	
f. And-e Jonelosqi familia na si importante i pakiv.		X

6. - dena pen **4 pùnkture** vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar si prezentisarde e ʒanglimata **palal e edukaciaqi importànca vaş e terne rroma**. Dikhela pes te/ kana e siklövne labãren/ utilizisaren jekh ćaço xramosaripen thaj jekh şukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklövne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doşa.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 50-80 alava.

7. - dena pen **6 pùnkture** vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklövne ćacãren penqo amboldipen palal o phenipen le duje ćhavenqo. Dikhela pes te/ kana e siklövne labãren/ utilizisaren jekh ćaço xramosaripen thaj jekh şukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklövne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doşa.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 60-100 alava.

O DUJTO SUBIJÈKTO

30 pùnttură

1. c 2 pùnttură
2. d 2 pùnttură
3. a 2 pùnttură
4. Dela pes po 1 pùntko vaś o lacho xramosaripen e alavenqo andar e parantèze: *areslăn, manqe, siklövnença, lache*. 4 x 1 pùntko = 4 pùnttură
5. Vaś o lacho keripen e propoziciaqo and-i savi o alav „kamipen” te avel ka-o kèzo nominativo. 4 pùnttură
6. Vaś o lacho keripen e frazaqo and-i savi e *predikàtură te aven e vèrbură „ažukărel” thaj „avel”*. 4 pùnttură
7. Dela pes po 1 pùntko vaś svàko lachi doś savi sas laches lachardi:
I tradicia si but ~~lache~~ lachi kana rodas vi i edukàcia. Kaj te aresas varekon and-o amaro živipen, trebal kaj ame te na mukhel mukhas amari edukàcia. 4 x 1 pùntko = 4 pùnttură
8. dena pen **6 pùnttură** vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklövne
ćăcaren penqo amboldipen palal „**sosθar si importànto i edukàcia and-o amaro živipen?**”.
Dikhela pes te/ kana e siklövne labăren/ utilizisaren jekh ćăco xramosaripen thaj jekh śukar
xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).
  - dela pes **1 pùntko** kana e siklövne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa.
  - dela pes **1 pùntko** kana o xramosaripen si les 40-70 alava.

O TRINTO SUBIJÈKTO

30 pùnttură

O ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 20 pùnttură

E pùnttură avena dine kana:

- vakăresa palal e tradicionàlo bută/ profèsie; 4 pùnttură
- vakăresa palal sar živel/ traisarel thaj ankalavel e živipnasqe love tiri familiā; 6 pùnttură
- xramosaresa palal e valòre (o ćăcipen, i pakiv, i edukàvia, e prof,èsie thaj aver) andar tiri familiā; 6 pùnttură
- xramosaresa aver informàcie save si len phandlipen le dine temaça. 4 pùnttură

O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godănqo – 4 pùnttură

- o organizisaripen e godănqo – 2 pùnttură;
- sar si prezentisarde e godă – 2 pùnttură.

E xramosaripnasqi redaktàcia – 6 pùnttură

- vaś e vortografiaqe règule – 3 pùnttură;
- vaś e puntuaciaqe règule – 2 pùnttură;
- vaś o śukar xramosaripen – 1 pùntko.

NOTĂ! Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele, utilizarea unor idei cu caracter general, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării, utilizarea clișeeleor lingvistice și ideatice.